

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка**

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра практики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та

іноземної та слов'янської філології

А.М. Коваленко

«30» серпня 2018 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА**

Галузь знань 01 Освіта

Спеціальність 014 Середня освіта (мова і література (англійська))

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська та німецька мови)

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська та французька мови)

Перший рівень освіти

Мова навчання англійська

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології
«30» серпня 2018 р.

 (Громова Н.В.)

Суми - 2018

Розробники:

1. **Голубкова Н. Л.** - старший викладач кафедри практики англійської мови

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри практики англійської мови.

Протокол № 1 від «30» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри практики англійської мови _____ (к.ф.н., доцент
Клочко Л.І.)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
2-й		2-й	
Семестр			
III-й - IV-й			
Лекції			
год.		год.	
Практичні, семінарські			
52 год.		10 год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
64 год.		108 год.	
Консультації:			
4 год.	2 год.		
Загальна кількість годин - 120	Вид контролю: поточний контроль, тести, залік		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Практична граматики» складена відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Англійська та німецька / французька мови) підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, яка була розроблена та внесена кафедрою германської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Програма спрямована на формування мовної компетентності студентів з практичної граматики англійської мови та забезпечення базових знань граматичної системи сучасної англійської мови, формування базових навичок і розвиток вмінь правильної мови в її усній та писемній формах, які необхідні для вчителів загальноосвітніх шкіл, здатних вирішувати типові професійні завдання щодо організації й здійснення навчально-виховного процесу.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Практична граматики» доповнює такі навчальні дисципліни, як: «Вступ до мовознавства», «Практика усного та писемного мовлення (англійська мова)», «Латинська мова» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Теоретична граматики англійської мови», «Історія англійської мови», «Лексикологія англійської мови» та «Стилістика англійської мови».

3. Результати навчання за дисципліною

<p>Знання знати:</p> <p>а) правила вживання безособових форм дієслова (Інфінітив, Герундій, Дієприкметник) та конструкцій із ними;</p> <p>б) семантичні, морфологічні та функціональні характеристики модальних дієслів (can/could, to be able to, may/might, must, to have to, to be to, should, ought to, shall, will/ would, need, dare);</p> <p>в) категорію способу, значення та вживання умовного способу дієслів (Subjunctive I, Subjunctive II, Conditional Mood, Suppositional Mood);</p>	<p>ПРЗ 4</p>	<p>Здатність продемонструвати знання та розуміння сучасних філологічних і дидактичних засад навчання англійської мови, особливостей використання мовних одиниць у певному контексті.</p>
<p>Уміння уміти:</p> <p>а) використовувати модальні дієслова, розуміти та розрізняти всі відтінки їх значень;</p> <p>б) використовувати безособові форми дієслова та конструкції з ними;</p> <p>в) виражати відношення до змісту</p>	<p>ПРУ 1</p> <p>ПРУ 6</p>	<p>Уміння оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p> <p>Здатність використання гуманістичного потенціалу іноземної мови та світової літератури для формування духовного світу юного покоління України.</p>

<p>висловлювання шляхом використання відповідних форм умовного способу. г) розпізнавати вищезазначені граматичні явища та співвідносити їх з певними значеннями; д) моделювати комунікативні ситуації, використовуючи вивчений граматичний матеріал;</p>	ПРА 3	<p>Здатність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.</p>
<p>Комунікація: вести бесіду та робити усні повідомлення монологічного характеру на соціальні, навчальні та загальнокультурні теми, використовуючи активний лексичний мінімум і граматичний матеріал у зазначеному обсязі, а саме: 1) спонтанно висловлюватися, обираючи стиль спілкування в залежності від обставин; 2) чітко висловлювати власну думку та робити висновки; 3) підтримувати бесіду; 4) надавати власні аргументи та реагувати переконливо; 5) обмінюватися інформацією та надавати поради щодо питань, пов'язаних із соціальними та навчальними аспектами життя студентів.</p>	<p style="text-align: center;">ПРК 1</p> <p style="text-align: center;">ПРК 2</p> <p style="text-align: center;">ПРК 3</p>	<p>Володіння комунікативною компетентністю з української та іноземної мов, здатність удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень.</p> <p>Володіння основами професійної культури, здатність створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною мовами.</p> <p>Здатність забезпечити діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та світової літератури, створення умов для міжкультурної комунікації.</p>

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90–100	<p>Знання, навички та вміння студента оцінюються на відмінно, якщо він не має заборгованості з жодної форми контролю; якщо він вільно володіє базовими лексичними одиницями; брав активну участь в обговоренні лексичних тем на семінарських заняттях; вміє вільно вести діалог на усі зазначені у робочій програмі лексичні теми; вміє вільно диференціювати та використовувати у усній і письмовій мові граматичні часи та граматичні конструкції.</p>
82–89	<p>Знання, навички та вміння студента оцінюються на добре, якщо він не має заборгованості з жодної форми контролю; вільно володіє теоретичними знаннями і вміє використовувати їх під час обговорення проблем на семінарських заняттях.</p>
74–81	<p>Знання, навички та вміння студента оцінюються на С, якщо він не має заборгованості з жодної форми контролю, володіє</p>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засоби діагностики: поточний контроль, тести, модульні контрольні роботи.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Безособові форми дієслова. Інфінітив. Герундій.

Тема 1.1. Інфінітив. Форми інфінітиву. Властивості інфінітива. Вживання частки *to* з інфінітивом.

Тема 1.2. Синтаксичні функції інфінітива.

Тема 1.3. Предикативні інфінітивні конструкції. Об'єктний інфінітивний комплекс.

Тема 1.4. Суб'єктний інфінітивний комплекс.

Тема 1.5. Прийменниковий інфінітивний комплекс.

Тема 1.6. Герундій. Форми герундія. Властивості герундія.

Тема 1.7. Синтаксичні функції герундія. Вживання герундія.

Тема 1.8. Предикативні конструкції з герундієм. Герундій та віддієслівний іменник.

Розділ 2. Безособові форми дієслова. Дієприкметник.

Тема 2.1. Дієприкметник. Форми дієприкметника. Властивості дієприкметника.

Тема 2.2. Предикативні конструкції з дієприкметником. Об'єктний дієприкметниковий комплекс.

Тема 2.3. Суб'єктний дієприкметниковий комплекс.

Тема 2.4. Незалежний дієприкметниковий комплекс. Незалежний дієприкметниковий комплекс з прийменником.

Розділ 3. Модальні дієслова.

Тема 3.1. Модальні дієслова. Загальна характеристика. Модальне дієслово *can (could)*.

Тема 3.2. Модальне дієслово *may (might)*.

Тема 3.3. Модальне дієслово *must*.

Тема 3.4. Дієслово *have to*, модальне значення. Дієслово *be to*, модальне значення.

Тема 3.5. Модальні дієслова *should* та *ought to*. Їх значення.

Тема 3.6. Дієслова *shall* та *will*. Їх модальне значення. Модальне дієслово *need*. Його значення.

Тема 1.3. Предикативні інфінітивні конструкції. Об'єктний інфінітивний комплекс.	4		2			2			2			4
Тема 1.4. Суб'єктний інфінітивний комплекс.	4		2			2						4
Тема 1.5. Прийменниковий інфінітивний комплекс.	4		2			2						4
Тема 1.6. Герундій. Форми герундія. Властивості герундія.	4		2			2						4
Тема 1.7. Синтаксичні функції герундія. Вживання герундія.	4		2			2						4
Тема 1.8. Предикативні конструкції з герундієм. Герундій та віддіслівний іменник.	4		2			2						4
Розділ 2. Безособові форми дієслова. Дієприкметник.												
												4
Тема 2.1. Дієприкметник. Форми дієприкметника. Властивості дієприкметника.	6		2		2	2						4
Тема 2.2. Предикативні конструкції з дієприкметником. Об'єктний дієприкметниковий комплекс.	4		2			2						4

Тема 2.3. Суб'єктний дієприкметнико вий комплекс.	4		2		2					4
Тема 2.4. Незалежний дієприкметнико вий комплекс. Незалежний дієприкметнико вий комплекс з прийменником	6		4		2					4
Розділ 3. Модальні дієслова.										
Тема 3.1. Модальні дієслова. Загальна характеристика. Модальне дієслово can (could).	4		2		2					4
Тема 3.2. Модальне дієслово may (might).	4		2		2					4
Тема 3.3. Модальне дієслово must.	4		2		2					4
Тема 3.4. Дієслово have to , модальне значення. Дієслово be to, модальне значення.	4		2		2					4
Тема 3.5. Модальні дієслова should та ought to. Їх значення.	4		2		2					4
Тема 3.6. Дієслова shall та will. Їх модальне значення. Модальне дієслово need. Його значення.	4		2		2					4

Розділ 4. Умовний спосіб дієслів.											
Тема 4.1. Грамматична категорія дієслова – спосіб. Загальна характеристика. Дійсний, наказовий, умовний способи дієслова. Форми умовного способу.	6		2			4					4
Тема 4.2. Умовний спосіб (The Conditional Mood). Вживання умовного способу в простих реченнях.	6		2			4					4
Тема 4.3. Вживання умовного способу в складних реченнях з підрядними реченнями нереальної умови. Типи умов. Непрямий порядок слів (інверсія) в підрядних умовних реченнях.	6		2			4					4
Тема 4.4. Вживання Subjunctive Mood в підрядних реченнях додатку після дієслова wish; підрядних реченнях припущення після сполучників if,	6		2			4					4

even though. Вживання Subjunctive Mood в підрядних реченнях після It's time ... It's high time ...											
Тема 4.5. Вживання Subjunctive Mood в підрядних реченнях порівняння після сполучників if, as though; в предикативних підрядних реченнях після сполучників if, as though.	6		2			4					4
Тема 4.6. Вживання Suppositional Mood і Subjunctive I в підрядних реченнях підмету типу It is necessary...; в підрядних реченнях додатку після дієслів, які означають наказ, прохання, вимогу, пораду, пропозицію; в підрядних предикативних реченнях та в підрядних реченнях означення.	6		2			4					5
Тема 4.7. Вживання Suppositional Mood і Subjunctive I в підрядних	8		2		2	4				2	5

реченнях додатку після дієслова fear, в підрядних реченнях мети після сполучника lest.												
Усього годин	120		52		4	64	120		8		2	110

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Інфінітив. Форми інфінітиву. Властивості інфінітива. Вживання частки <i>to</i> з інфінітивом.	2	2
2.	Синтаксичні функції інфінітива.	2	
3.	Предикативні інфінітивні конструкції. Об'єктний інфінітивний комплекс.	2	
4.	Суб'єктний інфінітивний комплекс.	2	2
5.	Прийменниковий інфінітивний комплекс.	2	
6.	Герундій. Форми герундія. Властивості герундія.	2	
7.	Синтаксичні функції герундія. Вживання герундія.	2	
8.	Предикативні конструкції з герундієм. Герундій та віддієслівний іменник.	2	
9.	Дієприкметник. Форми дієприкметника. Властивості дієприкметника.	2	
10.	Предикативні конструкції з дієприкметником. Об'єктний дієприкметниковий комплекс.	2	2
11.	Суб'єктний дієприкметниковий комплекс.	2	2
12. - 13	Незалежний дієприкметниковий комплекс. Незалежний дієприкметниковий комплекс з прийменником.	4	
	Модальні дієслова. Загальна характеристика.	2	

14.	Модальне дієслово can (could).		
15.	Модальне дієслово may (might).	2	
16.	Модальне дієслово must.	2	
17.	Дієслово have to , модальне значення. Дієслово be to, модальне значення.	2	
18.	Модальні дієслова should та ought to. Їх значення.	2	
19.	Дієслова shall та will. Їх модальне значення. Модальне дієслово need. Його значення.	2	
20.	Граматична категорія дієслова – спосіб. Загальна характеристика. Дійсний, наказовий, умовний способи дієслова. Форми умовного способу.	2	
21.	Умовний спосіб (The Conditional Mood). Вживання умовного способу в простих реченнях.	2	
22.	Вживання умовного способу в складних реченнях з підрядними реченнями нереальної умови. Типи умов. Непрямий порядок слів (інверсія) в підрядних умовних реченнях.	2	
23.	Вживання Subjunctive Mood в підрядних реченнях додатку після дієслова wish; підрядних реченнях припущення після сполучників if, even though. Вживання Subjunctive Mood в підрядних реченнях після It's time ... It's high time ...	2	
24.	Вживання Subjunctive Mood в підрядних реченнях порівняння після сполучників if, as though; в предикативних підрядних реченнях після сполучників if, as though.	2	
25.	Вживання Suppositional Mood і Subjunctive I в підрядних реченнях підмету типу It is necessary...; в підрядних реченнях додатку після дієслів, які означають наказ, прохання, вимогу, пораду, пропозицію; в підрядних предикативних реченнях та в підрядних реченнях означення.	2	
26.	Вживання Suppositional Mood і Subjunctive I в підрядних реченнях додатку після дієслова fear, в підрядних реченнях мети після сполучника lest.	2	
	Разом	52	8

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Верба Г.В., Верба Л.Г. Довідник з граматики англійської мови. – К.: Освіта, 1995. – 320 с.
2. Голіцинский Ю., Голіцинська Н. Грамматика (збірник вправ). – К.: Арій. – 2007. – 544 с.
3. Голубкова Н. Л., Коваленко А. М., Спаська Л. А. Практикум з граматики англійської мови. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Частина 2. – Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. – 142 с.
4. Azar B.S. Fundamentals of English Grammar. – N.Y.: Pearson Education, 1992. – 398 p.
5. Azar B.S. Fundamentals of English Grammar. Workbook. – N.Y.: Pearson Education, 1994. – 350 p.
6. Azar B.S. Understanding and Using English Grammar. – N.Y.: Pearson Education, 1999. – 437p.
7. Azar B.S. Understanding and Using English Grammar. Workbook. – N.Y.: Pearson Education, 2000. – 238 p.
8. Dooley J., Evans V. Grammar way 4. – Newbury: “Express Publishing”, 1999. – 278 p.
9. Eastwood J. Oxford Practice Grammar. – Oxford University Press, 1999. – 433 p.
10. Murphy R. English Grammar in USA. – Cambridge University Press, 1997. – 350 p.
11. Murphy R. Essential Grammar in Use. – Cambridge University Press, 1994. – 259 p.
12. Swan M. Practical English Usage. – Oxford University Press, 1997. – 654 p.

Додаткові:

1. Черноватий Л.М., Карабан В.І. та інші. Практична граMATика англійської мови. - Вінниця.: Нова книга, 2005.
2. Elbaum Sandra N. Grammar in Context. Basic. – Heinle, 2010. – 305 p.
3. Elbaum Sandra N. Grammar in Context 1. – Heinle, 2010. – 420 p.
4. Swan M., Walter C. How English Works. – Oxford University Press, 1997. – 358 p.

**9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна
(за потребою)**

1. Підручники та навчальні посібники (перелік у п. 8).
2. Тести для діагностики успішності студентів.